

Сучасні виклики судової реформи в Україні в аспекті морально-етичних цінностей суспільства

Судова реформа в Україні, як важливий елемент системи правосуддя, має на меті забезпечення справедливого та ефективного функціонування судових органів. У контексті сучасних викликів, які постають перед судовою системою, важливо усвідомити, що правосуддя не лише відповідає формальним вимогам закону, але й має враховувати морально-етичні цінності суспільства.

Згідно з Б.В. Малишевим, правосуддям є діяльність судів, яка відповідає певним ціннісним морально-правовим характеристикам. Таким чином, справжня суть судочинства виходить за межі формальних процедур, які часто можуть не відображати реальних потреб правосуддя [1, с. 243]. Ми розглянемо основні виклики, з якими стикається судова реформа в Україні, зокрема, правова стабільність, вплив політичних факторів, а також необхідність гармонізації з європейськими стандартами.

Судова система України визначається як організована сукупність судів, що відповідає нормативно-правовим актам. О.З. Хотинська-Нор зазначає, що це формально-легальне розуміння судової системи є традиційним, адже воно зосереджується на структурних елементах, а не на їхній функціональності [2, с. 31-32]. Проте, важливо також усвідомлювати, що поняття «система судоустрою» та «система судів» є синонімами, що підкреслює необхідність комплексного підходу до розуміння судової системи в Україні [3, с. 83].

Основними викликами судової реформи в Україні, на нашу думку, є:

1) Політичний вплив і корупція: політичний тиск на судову систему залишається серйозною проблемою. Часто суди стають інструментами в руках політичних сил, що перешкоджає об'єктивності правосуддя. Відповідно до досліджень, наявність корупції в судовій системі підриває довіру суспільства до органів правосуддя і знижує ефективність реформ.

2) Нестабільність законодавства: Постійні зміни в законодавстві призводять до невизначеності в правовій системі. Судді стикаються з труднощами у правозастосуванні, що зумовлює ризики юридичних колізій.

3) Необхідність підвищення професіоналізму суддів: Для забезпечення справедливості та об'єктивності судових рішень необхідно підвищувати рівень професіоналізму суддів. Підготовка суддів повинна відповідати сучасним вимогам і міжнародним стандартам, що стане важливим кроком на шляху до відновлення довіри до судової системи.

Також важливо зазначити перспективи розвитку судової реформи. По-перше, це гармонізація з європейськими стандартами: Важливим кроком у судовій реформі є адаптація українського законодавства до європейських стандартів, що передбачає не лише зміну формальних аспектів, але й інтеграцію ціннісних основ правосуддя. Це, в свою чергу, вимагатиме узгодженості між різними гілками влади та суспільством. По-друге, залучення громадян до процесу реформування: Активна участь громадян у

процесах реформування судової системи може суттєво поліпшити ситуацію. Інститут громадянського контролю, зокрема, має стати основою для запобігання політичному впливу на судочинство.

У підсумку, хочемо зазначити, що судова реформа в Україні стикається з низкою викликів, включаючи політичний вплив, нестабільність законодавства та необхідність підвищення професіоналізму суддів. Для успішної реалізації реформ необхідно не лише змінити формальні аспекти, але й врахувати морально-правові цінності. Дослідження показують, що гармонізація українського законодавства з європейськими стандартами, а також залучення громадян до процесу реформування можуть суттєво підвищити ефективність судової системи. Успіх цих реформ залежить від політичної волі та активної участі суспільства у формуванні справедливого правосуддя.

Література

1. Малишев Б.В. Правосуддя і судова правотворчість: Правосуддя: філософське та теоретичне осмислення: колективна монографія, 2009. С. 243
2. Хотинська-Нор О.З. Теоретико-правові та праксеологічні засади судової реформи в Україні: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.10 / Київський нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ. 2017. С. 31-32
3. Прилуцький С. В., Стрельцова, О. В. Судова система України в умовах викликів ХХІ століття. Східна Європа, 2020. С. 83.

Юридичний факультет Національного університету
біоресурсів і природокористування України
Інститут права Львівського державного університету
внутрішніх справ
Юридичний факультет Запорізького національного
університету
Юридичний факультет Сумського Національного
аграрного університету
Студентський науковий гурток «Клуб юних теоретиків»

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

учасників

ХVІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО- ПРАКТИЧНОЇ ОНЛАЙН-КОНФЕРЕНЦІЇ «ПРОБЛЕМИ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ ОЧИМА МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ»

17 жовтня 2024 р.

м. Київ

УДК: 340:167.1:378.2

**Матеріали XVIII Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції
«Проблеми юридичної науки очима молодих науковців»**

П.78

**Проблеми юридичної науки очима молодих науковців : зб. наук. пр. XVIII Всеукр.
наук.-практ. онлайн-конф. (м. Київ, 17 жовтня 2024 р.) / Укладачка: Віра Качур. К.,
2024. 420 с.**

У збірнику подані наукові здобутки учасників, що присвячені
проблемам юридичної науки.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

**За зміст наукових матеріалів відповідальність несуть їх автори та
наукові керівники**